

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-08-16

Ärendenummer SMF-2024-01506

Handläggare

Malin Ellegård

Telefon: 031-3655999

E-post: malin.ellegard@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över motion av AnnaSara Perslow och Emmyly Bönfors (C) om stärkt arbete mot invasiva arter

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker motionen.
2. Stadsmiljönämnden översänder stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunfullmäktige.
3. Stadsmiljönämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Sammanfattning

Stadsmiljönämnden har fått möjlighet att yttra sig om en motion i kommunfullmäktige gällande att ”Miljö- och klimatanämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre”.

Stadsmiljönämnden tillstyrker förslaget och är positiv till att en utredning tillsätts. En utredning om stärkt samarbete och bättre samordning mot invasiva arter inom staden är en bra utgångspunkt för att förbättra och effektivisera arbetet mot invasiva arter. Ett välfungerande samarbete inom staden minskar risken för dubbelarbete och att ansvarsområden hamnar mellan stolarna. Ett stärkt arbete mot invasiva arter är särskilt viktigt med anledning av att ytterligare arter inom kort förväntas hamna på en nationell förbudslista med lagkrav på att bekämpas och hanteras.

Stadsmiljönämnden anser att utredningen bör utföras av tjänstepersoner på Stadsmiljöförvaltningen och Miljöförvaltningen, och att andra berörda förvaltningar och bolag ska involveras i arbetet via ansvarig tjänsteperson på respektive förvaltning/bolag. Förvaltningar som berörs är exempelvis exploateringsförvaltningen, fastighetsförvaltningen, idrott- och föreningsförvaltningen, kretslopp och vatten, Göteborg energi samt bolag som äger och förvaltar mark.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Att utreda stärkt samarbete mot invasiva arter förväntas på kort sikt inte medföra några betungande kostnader för stadsmiljöförvaltningen. Utredningen kan genomföras av tjänstepersoner på stadsmiljöförvaltningen i samarbete med tjänstepersoner på miljöförvaltningen, och med input från andra förvaltningar.

Kostnaden i personaltimmar beror på hur omfattande utredning som ska göras.

På längre sikt medför utredningen sannolikt att kostnader minskar, i och med att gemensamma insatser kan göras över förvaltningsgränserna och lyckade exempel kan spridas i organisationen.

Resultatet av utredningen kan leda till ökad medvetenhet hos stadens förvaltningar om vikten av att bekämpa invasiva arter. Det kan på lång sikt leda till ökade driftkostnader för bekämpning. Dock bedöms driftkostnaderna öka även om utredningen inte genomförs, och sannolikt blir kostnaderna totalt sett högre om stadens förvaltningar inte samarbetar i frågan.

Stadsmiljöförvaltningen får in många synpunkter från allmänheten om invasiva arter och det finns en förväntan hos allmänheten att staden bekämpar de invasiva arterna på stadens mark. Att utreda stärkt samarbete mot invasiva arter förväntas därför ha en positiv inverkan på den enskilda invånaren, förutsatt att utredningen leder till konkreta åtgärder som omsätts i praktiken.

Lokala näringsidkare förväntas inte påverkas av att utredningen genomförs, utöver att näringsidkare med ytor som angränsar till stadens mark kan ha nytta av ett förbättrat arbete mot invasiva arter, exempelvis om jätteloka finns nära näringsidkarens ytor.

Bedömning ur ekologisk dimension

På kort sikt förväntas utredning i sig inte ha något direkt påverkan på generationsmålet eller lokala, nationella eller internationella miljömål.

Långsiktigt bedöms utredningen och dess resultat kunna medföra att steg tas i positiv riktning, särskilt för miljömålet Ett rikt växt-och djurliv.

Arbetet mot invasiva arter knyter an till Göteborgs grönplan för en nära, sammanhållen och robust stad 2022 – 2030. Enligt grönplanen är invasiva arter ett stort hot mot biologisk mångfald och dess ekosystemtjänster. Arbetet med att kartlägga och bekämpa invasiva arter och begränsa spridningen behöver förstärkas, både för att skydda särskilt värdefulla naturtyper och arter och i vissa fall även för att förhindra skador på mark och anläggningar.

Vidare knyter utredningen an till Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021 – 2030. Där beskrivs arbetet mot invasiva främmande arter som en aktuell naturvårdsfråga där de invasiva arterna kan skada den biologiska mångfalden. Åtgärder mot de invasiva arterna ingår i bevarande- och skötselbegreppen i flera av delmålen och i strategin Vi planerar för en grön och robust stad.

Bedömning ur social dimension

Gällande den sociala dimensionen kan utredningen leda till att invasiva arter bekämpas på likartat sätt i staden, oavsett vilken förvaltning eller bolag som förvaltar marken. Det inverkar positivt på hur allmänheten behandlas, eftersom allmänheten sannolikt förväntar sig likabehandling oavsett vilken del inom staden som förvaltar marken utanför deras bostadshus och oavsett var i staden de bor.

Samverkan

Ingen facklig samverkan har skett i ärendet.

Bilagor

1. -

Ärendet

Stadsmiljönämnden ska ta ställning till en remiss från kommunfullmäktige om att tillsätta en utredning kring stadens arbete mot invasiva arter: "Miljö- och klimatnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre".

Sista svarsdatum är den 30 september 2024 och ärendet föreslås därför justeras omedelbart.

Beskrivning av ärendet

Stadsmiljöförvaltningen har den 7 maj 2024 fått möjlighet att lämna yttrande på en remiss från kommunfullmäktige med sista svarsdatum 30 september 2024.

Remissen gäller ett förslag om att ge miljö- och klimatnämnden och stadsmiljönämnden i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre.

I remissunderlaget nämns att ett av miljömålen från Göteborgs Miljö- och klimatprogram är att staden ska en hög biologisk mångfald. Målet innebär att Göteborg senast 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med rätt skötsel för att bevara de arter som finns i kommunen och ge förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster. Göteborg ska också bidra till den biologiska mångfalden regionalt, nationellt och globalt. En mycket viktig del i arbetet att nå målet är bekämpningen av invasiva arter.

I remissen görs bedömningen att staden behöver ett mer samordnat och staden-gemensamt arbete mot invasiva arter så att målet om biologisk mångfald i miljö- och klimatprogrammet kan uppnås. Därför föreslås att ett stärkt arbete mot invasiva arter utreds i staden.

Remissen föreslår därför ett beslut i kommunfullmäktige om att miljö- och klimatnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre.

Förvaltningens bedömning

Stadsmiljöförvaltningens bedömning är att stärkt samarbete och bättre samordning inom staden är av stor vikt för att lyckas hantera de invasiva arterna på ett effektivt sätt. Invasiva arter bryr sig inte om förvaltningsgränser. För att lyckas med hantering och bekämpning krävs att alla inom staden som på något sätt arbetar med markfrågor har goda kunskaper om vilka de invasiva arterna är, hur de ska behandlas och bekämpas samt vilka rutiner som ska gälla när nya platser med invasiva arter upptäcks. Arbetet skulle underlättas om samordning och samarbete stärks och förbättras, särskilt som många roller och ansvarsområden har förändrats efter omorganisationen (NOS) och att nya former för dialog, ansvar och kunskapsutbyte ännu inte har formats fullt ut.

En utredning kan också leda till att skapa uppmärksamhet om ämnet och väcka tankar kring hur stadens arbete mot invasiva arter ska fungera i framtiden. Att inte adressera problemen kommer att leda till höga kostnader i framtiden, eftersom de invasiva arterna har en förmåga att breda ut sig på kort tid och kan täcka stora ytor snabbt. För att lyckas i arbetet mot invasiva arter är det också av vikt att budgetmedel skjuts till för bekämpning av arterna, så att utredningens slutsatser kan omsättas i praktiken. Att vänta med

bekämpning leder till högre kostnader, eftersom många av de invasiva arterna redan nu är spridda i Göteborgs stad och breder ut sig ytterligare för varje växtsäsong.

Det är också angeläget med stärkt samarbete och samordning i och med att ett förslag om att föra upp nya arter på en nationell förbudslista ligger för beslut hos regeringen. Att hantera lagkrav på bekämpning av fler invasiva arter blir enklare om det finns ett staden-gemensamt synsätt på hur bekämpning ska hanteras.

Gunilla Åkerström

Anders Ramsby

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör